

LA TREMOLUGA *de Naens*

GAUDEIX PAS A PAS I SENSE PRESSA

La volta a la Tremoluga
Inici/final: Naens (circular)
Durada: 1 h
Desnivell: 100 m
Recorregut: 1,5 km

Cami Vell a Burguet
Inici/final: Naens /Burguet
Durada: 45 min
Desnivell: 110 m
Recorregut: 1,1 km

Atenció
En aquests camins hi pastura el bestiar. No oblideu tancar els passos de bestiar.

Les accions de millora de l'espai i de conservació de la biodiversitat de La Tremoluga s'han finançat gràcies a les donacions dels mecenes i el Charity Pot de Lush.

Benvingut/da a la microreserva de la Tremoluga, un espai singular dotat per l'harmonia entre la conservació de la biodiversitat, l'interès cultural i el desenvolupament social.

Et convidem a fer la volta a la Tremoluga. Un petit itinerari circular entre parets de pedra seca, arbres centenaris i boscos acolorits.

GAUDEIX PAS A PAS I SENSE PRESSA

Viu LA TREMOLUGA amb els cinc sentits

Observa Obre els ulls i mira, dels petits detalls a la immensitat del paisatge pirinenc.

Busca els caus amagats de rosegadors com el **ratolí de bosc**. Mira el moviment de les fulles dels **trèmols**, ballant amb la brisa, i els seus colors canviant amb les estacions de l'any.

Camina fins la Foradada i atura't. Al teu davant, tota la Vall Fosca i una panoràmica que s'estén des de la Vall de Manyanet al Massís de l'Orri.

Olor

El camí està ple d'olors, troba-les!

Oloraràs plantes aromàtiques com la **sajolida**, també la característica olor dels **bolets** durant la tardor i la primavera.

Quan plou, l'essència de terra molla impregna tota la Tremoluga, que sempre trobaràs a les zones més ombrívoles.

Amb l'arribada del fred les xemeneies de Naens ens recorden, amb la seva olor a fum, que el territori és viu.

Escolta

Tingues les orelles ben obertes, al bosc no existeix el silenci.

Si pares l'orella podràs escoltar com el **picot negre** i el **picot verd** pica l'escorça dels arbres tothora, mentre que el **gamarús** espera a la nit per fer sentir el seu cant.

A l'estiu, quan els prats de dall s'omplen de flors, pots gaudir de l'incansable so de grills, llagosts i someres. Prats que durant l'any alimenten el bestiar que fa ressonar les seves esquelles per tota la vall.

Toca

Acaricia la natura i la tradició.

Fixa't en els **roures**, passa la mà per la seva escorça i sent el pas dels anys. Abraça'ls.

Toca l'aigua freda del barranc o del **com**. La textura i la humitat de la **molsa** que trobaràs per tot l'itinerari.

Palpa l'artesanía, els cartells de fusta fets a mà que indiquen el camí. I els murs de pedra seca que faciliten el pas, drenen l'aigua, creen paisatge i són font de biodiversitat.

Tasta

La Tremoluga es menja.

Durant tot l'any hi pots trobar plantes aromàtiques i comestibles, bolets de temporada, peces de caça i tot tipus de carns procedents de les explotacions ramaderes properes.

Visita les cuines de la vall i podràs gaudir-la i degustar-la. I si et deixes acompanyar per un guia expert també podràs gaudir d'algunes plantes silvestres directament al bosc.

Microreserva de LA TREMOLUGA de Naens

Les **Microreserves** són espais d'extensió reduïda que es protegeixen i s'estudien degut a la seva singularitat pels hàbitats que acullen o les espècies que hi habiten.

La **Tremoluga de Naens** és un espai divers on hi domina el **bosc caducifoli**, i hi pren especial importància "la tremoluga".

El **bosc de trèmols**, o tremoluga, és més típic de latituds nòrdiques, i a part de la seva bellesa, té alguns trets que el fan especial.

El **trèmol** acostuma a reproduir-se per esqueixos i rebrots de manera abundant. És per això, que gairebé sempre el trobem creant extensos boscos. Durant la tardor les seves fulles tenen un vermell intens i tenyeixen les vessants més humides de les muntanyes.

Sabies que el trèmol rep aquest nom al fet que les fulles, de llarg **peciol**, tremolen per poc vent que faci? En moure's generen un so semblant al d'un riu.

L'evolució del paisatge a LA TREMOLUGA

Els paisatges no són una fotografia, canvien al llarg dels anys i són un reflex de les societats que hi conviuen.

A la Tremoluga hi podem observar diversos espais que mostren aquesta evolució:

Les antigues feixes i camps abandonats, on el bosc s'hi ha tornat a arrelar.

Camins i **parets de pedra seca** que mostren el passat agrícola i ramader que va transformar boscos i muntanyes.

Antics **prats de dall** que encara es mantenen i proporcionen aliment a les explotacions ramaderes de la vall.

Roures centenaris que s'han mantingut **avorats** als camins, pràcticament intactes. Arbres que durant anys han servit d'aliment i ombra als ramats. Actualment són hàbitat d'un gran nombre d'espècies.

Tots aquests espais creen un mosaic que afavoreix la biodiversitat i ens mostren el passat i present dels Pirineus. Compartir la història d'aquests espais i conservar-los, són accions per les que Gratiud Pallars treballa.

GRATITUD
Pallars

El projecte Gratiud vol ajudar a retornar a la natura, al paisatge i al territori tota la felicitat que ens procuren. Actua per la conservació i la protecció de la biodiversitat i la recuperació del patrimoni a través de la relació de les persones amb la natura.

A la microreserva de la Tremoluga s'han recuperat camins i murs de pedra seca. I també s'hi desenvolupa el seguiment de diverses espècies a partir del fototrampeig i la instal·lació de caixes niu i refugis per ocells i ratpenats.

Estima la natura, tu també hi pots participar!

Per a més informació entra a:

gratitudpallars.cat

Cuida l'espai, cuida't!